

رمضان مبارک

وظایف مبلغان در پرتو رمضان

محمود مهدی پور

تهیه و تنظیم: معاونت تبلیغ و امور فرهنگی حوزه های علمیه

بسمه تعالی

ماه رمضان یکی از بهترین هدیه‌های الهی و مائده‌های آسمانی برای فرزندان اسلام و قرآن است. ماه قرآن، ماه دعا و نیایش، ماه روزه، ماه خودسازی، ماه تقوا و پارسایی، ماه مولای پارسایان، ماه مساجد، ماه تبلیغ، ماه شب زنده‌داری، ماه فقرزدایی و سفره‌های افطاری، ماه حمایت از محرومان، ماه صلح و مهربانی، ماه جهاد و دشمن‌ستیزی، ماه اعتکاف و ماه پالایش جسم و جان است.

هر یک از ما با یک یا چند بخش خاص از برکات و نعمتهای این ماه پربرکت انس و الفت داریم و اصولاً نسیم زندگی بخش رمضان هر سال یکبار می‌وزد و باران رحمت الهی بر همه جا می‌بارد؛ ولی هر کس به قدر همت و تلاش خویش و آمادگیهای جسم و جان خود از این آب حیات بهره می‌گیرد.

عالمان دین و مبلغان گرامی در خط مقدم بهره‌برداری از فیوضات ربانی و استفاده از انوار رحمانی قرار دارند و طبیعی است که پیش از دیگران و قبل از همه باید خود را

برای ورود به مهمان‌سرای الهی و حضور در ضیافت
ملکوتی آماده کنند.

راستی برنامه ما در ماه رمضان چیست؟

روحانیون دو رسالت بزرگ و سنگین بر عهده دارند:

۱. رسالت خودسازی: «تزکیه خود و دیگران»؛

۲. رسالت جامعه‌سازی: «تعلیم قرآن و حکمت».

شاید دیگر اصناف و اقشار اجتماعی بتوانند به تزکیه نفس
و خودسازی و اصلاح اندیشه و اخلاق و رفتار خویش و
توبه و انابه و تلاوت قرآن و دعا و استغفار و حضور در
مساجد و مجالس دینی اکتفا کنند؛ اما عالمان دین و
مبلغان اسلام در این ماه، هم مهمان خدایند، هم میزبان
بندگان خدا. هم آداب مهمانی را باید رعایت کنند، هم
راه و رسم میزبانی را باید بجای آورند. درست است که
میزبان همه خداست و خانه و سفره و دعوت و پذیرائی و
اقدام و راهنمایی همه از لطف و کرم و احسان و مهربانی
اوست؛ اما همیشه خداوند بندگانی دارد که مساجد او را
بنیان می‌نهند، آن را نظافت می‌کنند، قبل از دیگران درب
خانه او را بر روی دیگران می‌گشایند، چراغ و کولر و

بخاری و لوازم عبادت و نیایش را فراهم می‌آورند و مردم را در شناخت چگونگی عبادات و انجام آنها یاری می‌کنند.

خودسازی مهم‌ترین وظیفه در ماه رمضان است؛ ولی مبلغان و عالمان دین علاوه بر شناخت آداب مهمانی و رعایت شرائط حضور در مهمان‌سرای یزدانی، باید برای میزبانی و پذیرایی معنوی از خیل مشتاقان حرم و حریم، خویش را آماده کنند، و برای لحظه، لحظه این فرصت آسمانی، بهترین استفاده را شناسایی و برنامه‌ریزی نمایند. به تعبیر امیرالمؤمنین علیه‌السلام کسی که خود را در جایگاه پیشوایی مردم قرار می‌دهد، باید قبل از دیگران به تربیت خویش پردازد و پیش از گفتار با عمل مردم را تربیت کند.

رمضان و خودسازی

شیخ صدوق رحمه‌الله با سندی معتبر از حضرت علی بن موسی الرضا علیه‌السلام از پدران بزرگوارش از امیرالمؤمنین علیه‌السلام چنین نقل کرده است که یک روز رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله ضمن خطبه‌ای چنین فرمود:

«أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ قَدْ أَقْبَلَ إِلَيْكُمْ شَهْرُ اللَّهِ بِالْبَرَكَةِ وَالرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ شَهْرٌ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ أَفْضَلُ الشُّهُورِ وَأَيَّامُهُ أَفْضَلُ الْأَيَّامِ وَلَيَالِيهِ أَفْضَلُ اللَّيَالِيِ وَسَاعَاتُهُ أَفْضَلُ السَّاعَاتِ؛ هان ای مردم! ماه خدا همراه با برکت و رحمت و آمرزش به سوی شما روی آورده است. ماهی که در نزد خدا برترین ماهها، روزهایش برترین روزها و شبهایش بهترین شبها و لحظه‌هایش نیکوترین لحظه‌هاست.»

در فرازی دیگر پیامبر گرامی صلی الله علیه وآله فرمود:
«هُوَ شَهْرٌ دُعِيتُمْ فِيهِ إِلَىٰ ضِيَاةِ اللَّهِ وَجُعِلْتُمْ فِيهِ مِنْ أَهْلِ كَرَامَةِ اللَّهِ أَنْفَاسُكُمْ فِيهِ تَسْبِيحٌ وَنَوْمُكُمْ فِيهِ عِبَادَةٌ وَعَمَلُكُمْ فِيهِ مَقْبُولٌ وَدُعَاؤُكُمْ فِيهِ مُسْتَجَابٌ؛ ماهی که در آن به مهمانی خدا دعوت شدید و مورد تکریم و احترام او قرار گرفتید، دم زدن شما در آن تسبیح، و خوابتان در آن عبادت و اعمالتان در آن مقبول و دعای شما در آن مستجاب است.»

رسول اعظم صلی الله علیه وآله در این بخش ارزش و فضیلت‌های ماه رمضان و فضای ویژه مهمان‌سرای خدا را تشریح می‌کند و راهکار خودسازی در این فضای قدسی

و معنوی را بر می‌شمارد:

فهرستی از آنچه رسول گرامی صلی‌الله‌علیه‌وآله به رعایت آن فرا می‌خواند، چنین است:

۱. درخواست از خداوند با انگیزه واقعی و با دلی پاک

برای توفیق در روزه گرفتن و تلاوت قرآن؛

۲. یادکردن گرسنگی و تشنگی روز قیامت با عطش و

گرسنگی در دنیا؛

۳. صدقه دادن به نیازمندان و مساکین؛

۴. تکریم و توقیر بزرگسالان و مهرورزی با کودکان؛

۵. صلهٔ ارحام و نیکی به خویشاوندان؛

۶. کنترل و مهار زبان؛

۷. چشم بستن بر آنچه نگاه به آن حرام است؛

مبلغان و عالمان دین علاوه بر شناخت آداب مهمانی و

رعایت شرائط حضور در مهمان‌سرای یزدانی، باید برای

میزبانی و پذیرایی معنوی از خیل مشتاقان حرم و حریم،

خویش را آماده کنند، و برای لحظه، لحظه این فرصت

آسمانی، بهترین استفاده را شناسایی و برنامه‌ریزی نمایند

۸. خودداری از آنچه شنیدنش جایز نیست؛

۹. مهرورزی نسبت به ایتام؛

۱۰. توبه از گناهان؛

۱۱. دعا کردن در اوقات نماز؛

۱۲. آزاد کردن خویش با استغفار از زنجیر گناهان؛

۱۳. سبک کردن بار گناهان با سجده‌های طولانی؛

۱۴. افطاری دادن به مؤمنان؛

۱۵. خوش اخلاقی با مردم؛

۱۶. خواندن نوافل و نمازهای مستحبی؛

۱۷. صلوات فرستادن بر پیامبر و اهل بیت علیهم السلام.

مبلغان و رسالت جامعه‌سازی

عالمان دین میزبان سفرهٔ مهمانی خدایند و با یاری مدیران مساجد و محافل دینی باید در تغذیهٔ قرآنی جامعه بکوشند.

مهم‌ترین خدمت به جامعهٔ بشریت تعلیم و تزکیه براساس قرآن کریم است. مبلغان باید با سلاح قرآن با غفلتها، خرافه‌ها، آزمندیها، بی تفاوتیها و کینه‌ورزیها مبارزه کنند. تبیین و نشر معارف قرآن، تقویت روح پارسایی و تقوا، و ایجاد انگیزهٔ دفاع از فرهنگ قرآن و ارزشهای اسلامی،

بزرگ‌ترین وظیفه مبلغان در فرصتهای تبلیغی است. تقویت باورهای اسلامی، شبهه‌زدایی و روشنگری در زمینه اندیشه‌ها و احکام و قوانین الهی و نزدیک کردن مردم به قرآن، به مسجد، به عالمان عامل و اصلاح برداشتهای نادرست و ناقص و حل گره‌های روحی، روانی، و تقویت برادری و اخوت در میان امت بزرگ اسلامی، از مهم‌ترین خدمات فرهنگی است که مبلغان دین پرچمدار آن هستند.

مبلغان، پاسداران عقاید و اخلاق و قوانین اسلام‌اند. شناخت دقیق، انتقال عمیق و صبوری در برابر مشکلات و دشواریهای این راه بخشی از جهاد فرهنگی است.

نقد غربزدگی، نقد ملی‌گرایی، نقد اقتصاد سرمایه‌داری، نقد دموکراسی غربی، نقد معنویتهای دروغین، نقد صهیونیسم جهانی، نقد وهابیت و بهائیت و شیطان‌پرستی به عنوان مثلث صهیونیستی، بخشی از نیازهای امروز و وظایف مرزبانان فرهنگ اسلامی است. پیوند دادن نسل امروز با امام عصر علیه‌السلام و اندیشه امامت، تقویت جایگاه رهبری و ولایت فقیه، تأکید بر حفظ نظام

اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی رحمه‌الله، عمق‌بخشی به شناخت سطحی جامعه و تأکید بر عدالت در سطح جهانی و داخلی و پاسداری از اخوت و برادری در چهارچوب قرآن و اهل بیت و مواضع رهبری، از مهم‌ترین نیازهای اجتماعی امت اسلامی است. مبارزه با شرک و کفر و طاغوت، افشای تحریف و بدعت و الحاد و اعلام ولایت و برائت و روشنگری در زمینه نفاق و وابستگی به اجانب و دعوت همه به تلاوت قرآن و حدیث و تدبّر در آن و تقویت مساجد و تقوای فردی و اجتماعی، راه پیشگیری از سلطه بیگانگان بر بلاد اسلامی است.

«يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»؛ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید! روزه بر شما واجب شد، همان‌گونه که بر پیشینیان شما واجب شده بود، شاید تقوا پیشه کنید.»

روزه و رمضان راهی به سوی تقوا و پارسایی است و فتح قله‌های فلاح و رستگاری بدون خودسازی و تلاش برای جامعه‌سازی امکان‌پذیر نیست.